

Rzeźba Kutnowska uhonorowana nagrodą Ministra Kultury

Andrzej Wojtczak - artysta wyróżniający się z szerokiego grona polskich twórców ludowych. Jest uznanym rzeźbiarzem kutnowskim, jednym z trzech współtwórców tzw. kutnowskiego ośrodka rzeźbiarskiego. Zdolności plastyczne ujawnił już w szkole podstawowej. Działalność artystyczną rozpoczął w 1974 roku. Zajmuje się zarówno rzeźbą, jak i malarstwem. Od ponad 45 lat tworzy niepowtarzalna w swoim rodzaju, wyróżniającą się formą, tematyką oraz kolorystyką rzeźbę kutnowską. Przeważnie są to kompozycje piętrowe, wielopostaciowe, ażurowe, wykonane zazwyczaj w jednym kawałku drewna lipowego.

Jego twórczość rzeźbiarska jest doskonale rozpoznawalna przez muzealników, etnologów, etnografów, miłośników sztuki oraz kolekcjonerów w Polsce i na świecie. W jego ślady poszła córka Magdalena, która od najmłodszych lat związana twórczo z ojcem stała się kontynuatorem młodego pokolenia rzeźby kutnowskiej. Rzeźby, zawsze malowane, to przede wszystkim wielopostaciowe przedstawienia Ostatniej Wieczerzy, Sądu Ostatecznego, sceny biblijne. Andrzej Wojtczak bierze czynny udział w wystawach, kiermaszach, konkursach. Prace artysty można oglądać nie tylko w zbiorach muzealnych, galeriach, ale także u kolekcjonerów w Polsce i na świecie. Dowodem jego osiągnięć artystycznych jest udział w kilkudziesięciu wystawach oraz przeglądach pokonkursowych. Należy do Stowarzyszenia Twórców Ludowych z Zarządem Głównym w Lublinie. Poza tematyką rzeźbiarską wykonuje obrazy ze scenami rodzajowymi. Prace malarskie wykonuje zazwyczaj w dużych formatach i nawiązują one do twórczości rzeźbiarskiej.

Jego rzeźby były prezentowane na wielu wystawach zbiorowych oraz indywidualnych w kraju i za granicą m.in. w USA, we Francji, Niemczech. Dowodem jego osiągnięć artystycznych są liczne nagrody i wyróżnienia w kilkudziesięciu wystawach i przeglądach pokonkursowych. Artysta uhonorowany został odznaką „Zasłużony Działacz Kultury”, odznaczony również medalem „Gloria Artis” oraz nagrodą Oskara Kolberga „Za zasługi dla kultury ludowej”. Należy do Stowarzyszenia Twórców Ludowych w Lublinie. Bierze czynny udział w kiermaszach, wystawach i konkursach. Jego prace można oglądać nie tylko w zbiorach muzealnych, galeriach, ale także u kolekcjonerów w Polsce i na świecie.

Tadeusz Kacalak - rzeźbiarz i kolekcjoner polskiej sztuki ludowej i nieprofesjonalnej. Współtwórca tzw. kutnowskiego ośrodka rzeźbiarskiego. Rzeźba zafascynowała go, gdy był młodym człowiekiem. To zainteresowanie jako jedno z wielu, ale szczególnie ważne, zaważyło na dalszych jego losach. Dzięki pracowitości i wytrwałości osiągnął w sztuce wysoki poziom, o czym świadczą liczne nagrody i wyróżnienia w lokalnych i ogólnopolskich konkursach. Prace twórcy prezentowane były na kilkudziesięciu wystawach i przeglądach pokonkursowych oraz na wystawach stałych i czasowych. Miał kilka wystaw indywidualnych w kraju i za granicą m.in. w Niemczech, Belgii, Francji, Holandii i USA.

W swoich pracach często i chętnie podejmuje tematykę sakralną, świecką oraz obrzędową. Rzeźbi także anioły. Prace artysty cechuje bogata kolorystyka oraz perfekcyjna dokładność. Wiele jego rzeźb wzbogaca zbiory muzealne i kolekcje prywatne.

Jest laureatem wielu prestiżowych nagród, m.in. Oskara Kolberga „Za zasługi dla kultury ludowej”, odznaczony medalem „Gloria Artis”. Posiada własną galerię sztuki ludowej i nieprofesjonalnej, w której od ponad 35 lat zbiera i gromadzi rzeźby i obrazy twórców ludowych i nieprofesjonalnych z

całej Polski. Galeria ta, przez swą dostępność dla mieszkańców miasta i regionu oraz odwiedzających Kutno, zagranicznych wycieczek, odgrywa znaczącą rolę kulturalno-edukacyjną. Jest członkiem stowarzyszenia Tworów Ludowych w Lublinie.

Antoni Kamiński – jeden z najbardziej znanych współczesnych artystów ludowych, trzeci współtwórca kutnowskiego ośrodka rzeźbiarskiego. Tworzy od lat 70. XX wieku. Uzdolnienia plastyczne wykazał już w dzieciństwie. Zdobył drugie miejsce w konkursie organizowanym przez Powiatowy Dom Kultury w Łęczycy w 1974 roku, przekonało go do zrezygnowania z pracy zawodowej na rzecz rzeźbienia. W późniejszych latach zdobywał liczne nagrody i wyróżnienia w lokalnych i ogólnopolskich konkursach. Jego prace prezentowane były na kilkudziesięciu wystawach i przeglądach pokonkursowych oraz na wystawach stałych i czasowych. Miał też wiele wystaw indywidualnych m.in. w Domu Sztuki Ludowej w Warszawie, a także w muzeach w Łodzi, Toruniu, Płocku, Kutnie oraz za granicą: we Francji, Niemczech, Szwajcarii i USA. Należy do Stowarzyszenia Twórców Ludowych w Lublinie.

Tematyka prac twórcy jest szeroka, szczególnie nawiązuje do motywów sakralnych, ale także chętnie wykonuje rzeźby obrazujące obyczaje i obrzędy ludowe. Laureat nagrody im. Oskara Kolberga „Za zasługi dla kultury ludowej”, również odznaczony medalem „Gloria Artis”. Praca twórcza jest dla niego największą pasją i przyjemnością, źródłem satysfakcji i zadowolenia. Tematyka szczególnie bliska rzeźbiarzowi to obraz wsi, z bogactwem treści religijnych, obrzędowych, zwyczajowych nawiązujących do codzienności wiejskiego życia i mieszkańców. Jego pracownia stała się ważnym miejscem dla młodszych rzeźbiarzy, podążających za jego pasją twórczą. Tam poznają jego warsztat, czerpią inspiracje do własnej twórczości oraz otrzymują pomoc organizacyjną w zakresie przygotowania wystaw, plenerów artystycznych oraz popularyzowania sztuki ludowej.

Pozyskane przez Muzeum Regionalne w Kutnie dofinansowanie z Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu Programu „KULTURA LUDOWA I TRADYCYJNA 2020 i 2021”, zadanie własne „Mistrz Tradycji” pozwoliło na poprowadzenie szkolenia – nauki dla młodych adeptów z Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Tęcza w Kutnie. Pan Antoni – MISTRZ TRADYCJI prowadzi już po raz drugi warsztaty rzeźbiarskie dla wybranej, uzdolnionej młodzieży, która chce kontynuować oraz pogłębiać swoją wiedzę zarówno tę teoretyczną, jak i praktyczną dotyczącą umiejętności twórczych z zakresu rzeźbiarstwa. Realizacja tego zadania jest doskonałą okazją do przekazania umiejętności rzeźbiarskim młodym adeptom, a przede wszystkim ciągłego kultywowania tej dziedziny lokalnego, niematerialnego dziedzictwa kulturowego, które w Kutnie trwa nieprzerwanie od połowy lat 70. XX.

Jedne z najważniejszych prestiżowych nagród i medali w dziedzinie kultury ludowej:

Andrzej Wojtczak

- Nagroda im. Oskara Kolberga w uznaniu Zasług dla Kultury Ludowej, Warszawa 2019 rok. Nadany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Prof. dr hab. Piotr Gliński
- Brązowy Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”, Warszawa, dnia 4 września 2009 r. Nadany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Bogdana Zdrojewskiego

Tadeusz Kacalak

- Nagroda im. Oskara Kolberga w uznaniu Zasług dla Kultury Ludowej, Przysucha 2004 r. Nadany przez Ministra Kultury – Waldemara Dąbrowskiego

- Srebrny Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”, Warszawa, dnia 8 września 2017 r.
Nadany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Prof. dr hab. Piotr Gliński

Antoni Kamiński

- Nagroda im. Oskara Kolberga w uznaniu Zasług dla Kultury Ludowej, Przysucha 2006 r.
Nadany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Kazimierza Ujazdowskiego
- Srebrny Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”, Warszawa, dnia 8 września 2005 r.
Nadany przez Ministra Kultury – Waldemara Dąbrowskiego

Opracowanie merytoryczne: Sylwia Kacalak

Zdjęcia: Sylwia Kacalak, Michał Jabłoński